

1988, 22. prosince – Sdělení VONS č. 867 „František Lízna pravomocně odsouzen“ o soudním jednání s Františkem Líznou u Krajského soudu v Brně a usnesení tohoto soudu potvrzujícím jeho odsouzení Okresním soudem v Uherském Hradišti pro přečin proti veřejnému pořádku k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

Dne 21. 12. 1988 projednal Krajský soud v Brně za předsednictví JUDr. Vasil Fedorka ve veřejném zasedání odvolání Františka Lízny, odsouzeného 29. 11. 1988 Okresním osudem v Uherském Hradišti k trestu odnětí svobody v trvání dvou měsíců se zařazením do II. NVS pro přečin podle § 6a zákona o přečinech.

Katolický kněz Fratišek Lízna upozornil odvolací soud na fakt, že je souzen za rozšíření jediného exempláře letáku, a navrhl, aby se soud zabýval jeho věcným obsahem. Obhájce JUDr. Machourek¹ žádal, aby se soud vyjádřil, zda vůbec občan má právo v této zemi vyslovit nesouhlas s jakýmkoli výrokem soudu. Sám zaujal stanovisko, že toto právo nelze nikomu upřít a pro jeho výkon není možno nikoho stíhat.²

Obhájce navrhl, aby František Lízna byl zproštěn viny a okamžitě propuštěn, protože nebyla naplněna ani objektivní ani subjektivní stránka skutkové podstaty přečinu.

Soud však vyhověl návrhu prokurátora a odvolání F. Lízny zamítl. Trest F. Líznovi končí 26. 12. 1988.^a

Veřejného zasedání se účastnilo šest přátel F. Lízny, kteří byli po skončení soudního jednání legitimováni.³

Odsouzení Františka Lízny lze považovat za další projev bezradnosti státní moci, která si je vědoma rostoucí veřejně projevované nespokojenosti občanů a nedokáže na ni reagovat jinak než nesmyslným a bezperspektivním soudním postihem.⁴

Informace o Chartě 77, r. 11, č. 22/1988, s. 17.

^a U této věty je odkaz na následující poznámku pod textem sdělení: „František Lízna byl propuštěn z výkonu trestu z věznice v Brně-Bohunicích dne 26. 12. 1988 (pozn. red).“

POZNÁMKY

- ¹ Celým jménem Jiří Machourek.
- ² Senát Krajského soudu v Brně byl vedle předsedy JUDr. Vasilu Fedorka složen dále ze soudců Miroslavy Adamovské a JUDr. Vladimíra Hutera. K průběhu soudního jednání viz protokol o veřejném zasedání v trestní věci proti F. Líznovi uložený in: OS v Uherském Hradišti, soudní spis k případu Františka Lízny, spis. zn. 1 T 15/90.
- ³ Líznuv případ vyvolal pozornost i v zahraničí. O tom svědčí mj. zprávy publikované britskou organizací Keston College, viz články „Fr. Lizna in detention (Czechoslovakia)“ in: *KNS Newsdesk*, 1988, č. 313 (17. 11.), s. 13–14; „Czech priest sentenced“, *KNS Newsdesk*, 1988, č. 315 (15. 12.), s. 13; „Letter from mrs. Lizna“ obsahující dopis Marie Líznové a Ivy Kotrlé generálnímu prokurátorovi ČSSR protestující proti uvěznění F. Lízny, tamtéž, s. 21–22; „Catholics freed in Czechoslovakia“ o případech Augustina Navrátila, Ivana Polanského a Františka Lízny, *KNS Newsdesk*, 1989, č. 316 (5. 1. 1989), s. 2. Články jsou uloženy in: LP, Sb. VONS, inv. č. 205, sign. IV/4, kart. 34; též viz dopis Petra Koláře F. Líznovi ze 14. 12. 1988 obsahující informaci o ohlasu Líznovy perzekuce ve Francii, který byl publikován in: *Nový život* 41, 1989, č. 1–2, zadní strana.
- ⁴ Kauza byla opět otevřena po Listopadu 1989. Na základě stížnosti generálního prokurátora ČR na porušení zákona rozsudky Okresního soudu v Uherském Hradišti a Krajského soudu v Brně zrušil Nejvyšší soud České republiky 23. 3. 1990 oba rozsudky a přikázal Okresnímu soudu v Uherském Hradišti, aby věc opět projednal. Samosoudce Okresního soudu v Uherském Hradišti JUDr. Vít Burša svým usnesením z 20. 7. 1990 rozhodl o tom, že Lízna je účastníkem prezidentská amnestie z 8. 12. 1988 a z tohoto důvodu jeho trestní stíhání zastavil.

Proti tomuto usnesení podal Lízna 6. 8. 1990 stížnost, v níž uvedl: „*Amnestie presidenta republiky je mimořádnou formou milosti, která se uděluje za spáchané trestné činy, resp. přečiny [...]. Sám jsem svou činností, za níž jsem byl nespravedlivě odsouzen totalitní společností a jejími mocenskými bezduchými pákami, sledoval nápravu stávajících poměrů, a nikoli protistátní a protispolečenskou činnost. Má činnost tedy nemusí být amnestována, ale oceněna jako společensky prospěšná. Amnestii bych pokládal za urážku a pohanu, neboť není co amnestovat.*“

Na Líznovu stížnost reagoval samosoudce Okresního soudu v Uherském Hradišti JUDr. Vít Burša přípisem, v němž mu sdělil, že bylo jeho zákonnou povinností zastavit jeho trestní stíhání na základě amnestie. Podle trestního řádu je však možno na základě žádosti amnestované osoby pokračovat v projednávání věci. Samosoudce se proto Lízny dotázal, zda je možno jeho podání ze 6. 8. 1990 takto vykládat. To mu Lízna ve svém sdělení z 19. 8. 1990 potvrdil.

Usnesením ze 13. 9. 1990 pak samosoudce JUDr. Burša Líznovo trestní stíhání zastavil s odůvodněním, že v „*jednání obviněného nelze spatřovat přečin, pro který byl podán návrh na potrestání, neboť zde nejsou splněny formální znaky tohoto přečinu. Především je třeba uvést, že na místě, kde obviněný uskutečnil své jednání, žádná akce narušující veřejný pořádek neprobíhala a za takovouto akci není možno považovat ani samotné jednání obviněného, protože veřejně projevovaný názor na důvodnost odsouzení jiné osoby sám o sobě, tj. pokud není provázen skutečným narušením veřejného pořádku, např. násilným jednáním proti osobám či věcem, pronášením vulgárních výroků, výhrůžek apod. se nijak veřejného pořádku nedotýká.*“ Citované dokumenty jsou uloženy in: OS v Uherském Hradišti, soudní spis k případu Františka Lízny, spis. zn. 1 T 15/90.